

LEGAL ALERT

VÝBĚR Z PRÁVNÍCH AKTUALIT

listopad 2023

Nařízení o digitálních službách: na koho se bude vztahovat a co přinese nového?

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) o jednotném trhu digitálních služeb neboli tzv. Digital Service Act (dále jen „Nařízení“), které bude účinné od 17. února 2024 (s výjimkou některých ustanovení), si klade za cíl především „přispět k řádnému fungování vnitřního trhu se zprostředkovatelskými službami stanovením harmonizovaných pravidel pro bezpečné, předvídatelné a důvěryhodné on-line prostředí“.

Za tímto účelem Nařízení stanoví harmonizovaná pravidla poskytování zprostředkovatelských služeb na vnitřním trhu, a to zejména (i) pravidla týkající se zvláštních povinností náležitě péče přizpůsobená některým specifickým kategoriím poskytovatelů zprostředkovatelských služeb či (ii) rámec pro podmíněné zproštění odpovědnosti poskytovatelů zprostředkovatelských služeb.

Nařízení dopadá na zprostředkovatelské služby nabízené příjemcům služeb, kteří mají místo usazení nebo se nacházejí v Unii, a prostřednictvím daných pravidel má zajistit efektivnější ochranu spotřebitelů a jejich základních práv, má jasněji definovat povinnosti on-line platform a sociálních médií, podpořit inovaci, růst a konkurenceschopnost vnitřního trhu či se zabývat ilegálním obsahem a produkty, nenávislým projevem a dezinformacemi.

Dříve než Nařízení vejde v účinnost, budou muset všechny on-line platformy na svých stránkách zveřejnit počet aktivních uživatelů. Na základě těchto informací poté Komise posoudí, kdo spadá do kategorie „velmi velkých on-line

platformem“ a „velmi velkých on-line vyhledávačů“.

Úprava se dotýká též smluvních podmínek. Uživatel by se měl dle Nařízení dozvědět, z jakých důvodů a jakým způsobem může být jím zveřejněný obsah omezen či poskytování dané služby zcela ukončeno.

Evropská peněženka digitální identity

Na začátku listopadu dosáhli zástupci Rady a Evropského parlamentu předběžné dohody o novém rámci pro evropskou digitální identitu (tzv. „eID“). Ke konečnému schválení revize nařízení o elektronické identifikaci a důvěryhodných službách pro elektronické transakce na vnitřním evropském trhu by tak mělo podle odhadů dojít přibližně v první polovině roku 2024.

Toto revidované nařízení má zajistit všeobecný přístup občanů a podniků k bezpečné a důvěryhodné elektronické identifikaci a autentizaci, a to prostřednictvím evropské peněženky digitální identity. Tyto digitální peněženky, které budou členské státy nabízet občanům a podnikům, budou schopny propojit jejich národní digitální identitu s důkazem o dalších osobních atributech (např. řidičským průkazem, diplomy či bankovním účtem).

Všem Evropanům tak má být umožněn přístup k on-line službám pomocí národní digitální identifikace, která bude uznávána po celé Evropě. Její uživatelé tak nebudou muset používat soukromé metody identifikace či zbytečně sdílet další osobní údaje.

„Revize“ novely zákoníku práce – dobrovolná přesčasová práce

Poslední listopadový den došlo ke schválení novely zákoníku práce Poslaneckou sněmovnou, a to zrychleně už v prvním čtení. Novela nyní míří do Senátu.

Změna se týká ustanovení o další dobrovolné přesčasové práci, které bylo do zákoníku práce znovu zavedeno k 1. říjnu tohoto roku, a které by tak nyní mělo (opět) přestat platit. Právě toto ustanovení vyvolalo nedávné protesty lékařů. Ti, po přijaté změně, budou moci mít čtyřadvacetihodinové služby, a to za předpokladu, že to umožní kolektivní smlouva či vnitřní předpis a vedení s tímto pracovníkem uzavře o těchto službách písemnou dohodu.

Nová úprava by měla být účinná již ode dne, kdy vyjde ve Sbírce zákonů. Původně plánovaná účinnost měla nastat od ledna 2024.

Výpověď z nájmu z vážného důvodu podle § 2312 občanského zákoníku nevyžaduje předchozí výzvu k nápravě vadného stavu

Nejvyšší soud ve svém nedávném rozhodnutí potvrdil, že ustanovení § 2312 občanského zákoníku (upravující výpověď nájmu prostoru sloužícího k podnikání na dobu neurčitou) nevyžaduje předchozí výzvu k nápravě. Zmíněnou podmínku pak nelze dle soudu dovodit ani ze skutečnosti, že jako vážný důvod k výpovědi se obdobně posuzuje i důvod hrubého porušení povinností vůči pronajímateli uvedený v § 2309 písm. b) občanského zákoníku, který výzvu k nápravě předpokládá.

K této věci soud dále uvedl, že je zřejmé, že ustanovení § 2312 občanského zákoníku dopadá na širší okruh případů, a nelze přitom vyloučit, že v jednání, které naplní některou ze skutkových podstat § 2228 občanského zákoníku, bude možné

spatřovat současně i vážný důvod k výpovědi ve smyslu § 2312 občanského zákoníku.

V takovém případě má pronajímatel možnost postupovat jak podle § 2228 občanského zákoníku, tak podle § 2312 občanského zákoníku v závislosti na tom, zda upřednostňuje okamžitou nápravu vadného chování (protiprávního stavu) a případné pokračování nájemního vztahu, nebo preferuje skončení nájemního vztahu výpovědí, byť s výpovědní dobou. Jde o obdobnou situaci, jaká se vyskytuje i v poměrech právní úpravy nájmu bytu, podle níž lze nájemci, který porušuje své povinnosti zvláště závažným způsobem, nájemní poměr vypovědět nejen podle § 2291 občanského zákoníku výpovědí bez výpovědní doby, ale i podle § 2288 odst. 1 písm. a) občanského zákoníku výpovědí s tříměsíční výpovědní dobou.

(dle rozsudku Nejvyššího soudu, sp. zn. 26 Cdo 844/2023)

Zákaz výroby, distribuce a prodeje konkrétních výrobků na území EU

V této věci Nejvyšší soud uzavřel, že existence vykonatelného rozhodnutí českého civilního soudu zakazujícího povinnému výrobu, distribuci a prodej konkrétních výrobků s určitým označením a jejich uvádění na trh na území České republiky omezuje povinného v nakládání s těmito výrobky i tak, že je není oprávněn vyvézt na území nacházející se mimo Českou republiku (mimo Evropskou unii) s cílem tyto výrobky prodat.

Jinými slovy, je-li tedy soukromoprávnímu subjektu rozhodnutím soudu zakázáno uskutečňovat jakékoliv dílčí právní jednání na určitém území přímo směřující k naplnění zakázaného výsledku (na území České republiky či na území Evropské unie), je takový zákaz účinný i v případě, že výsledek, k němuž tato dílčí

jednání směřují (zde prodej zboží), má nastat mimo toto území.

(dle rozsudku Nejvyššího soudu, sp. zn. 30 Cdo 1191/2023)

V případě jakýchkoliv dotazů nebo potřeby konzultace se na nás, prosím, neváhejte obrátit prostřednictvím e-mailové adresy info@sirokyzrzavecky.cz.

Tento dokument je možné užít pouze pro osobní

potřebu. Jakékoliv užití tohoto dokumentu k jinému než zmíněnému účelu včetně převzetí, šíření či dalšího zpřístupňování je bez souhlasu společnosti ŠIROKÝ ZRZAVECKÝ advokátní kancelář, s.r.o. („SZ“) zakázáno. Užitím tohoto dokumentu nevzniká mezi uživatelem a SZ žádný právní vztah, a zejména uživateli nevzniká žádné právo vůči SZ, vyplývající z užití tohoto dokumentu. Nabízení tohoto dokumentu k využití široké veřejnosti nepředstavuje poskytnutí právní rady ve smyslu zákona o advokacii. SZ není odpovědná za využití tohoto dokumentu bez její přímé asistence a revize konečného obsahu. Informace zde uvedené nejsou vyčerpávající, a proto nemohou být považovány za poskytnutí specifické právní rady